

Gestors, fons d'inversió, capital privat i institucional com a clau del desenvolupament econòmic i social del segle XXI

Josep Franch Bellmunt, Rockfield Real Estate

En una economia global amb una circulació de capital cada vegada més fluida, un món occidental amb uns fluxos d'ingressos més estables que creixents i una despesa pública creixent, ens porten a l'única confluència possible que és la col·laboració publicoprivada.

La col·laboració publicoprivada en un mercat de capitals extremadament permeable i cada vegada més professionalitzat, amb gestors de capital com a garants de l'eficiència inversora, ens donen l'oportunitat de treballar de forma constructiva i a través dels valors compartits cap a una col·laboració eficient i alineada amb l'economia productiva des de la consciència social.

A tall de context socioeconòmic, hi ha dos fets al món occidental que són innegables; una despesa pública creixent i uns ingressos públics clarament estancats. La maduració dels últims cent anys a les nostres economies, la desindustrialització, la falta d'economies d'escala territorials, tant en la governació com en la productivitat han fet que mercats en una fase més incipient de la seva corba de desenvolupament econòmic i social, es beneficiessin d'anys

de creixement econòmic sostingut en benefici de les seves economies. Els seus baixos costos de producció, escassa regulació i perquè negar-ho, la immediatesa i curt-placisme de les nostres economies a l'hora de deslocalitzar la producció per davant de la inversió en tecnologia per al manteniment de la producció local han contribuït a aquesta realitat.

La maduresa de les nostres economies, també ha vingut acompanyada d'un creixent augment de la despesa, que rau de base en la inèrcia del creixement sostingut que ens ha acompanyat durant molts anys. Aquest creixement sostingut ha anat acompanyat de millores socials que han anat empenyent el nostre preuat estat del benestar, de forma consistent i escalada sense pensar en la productivitat i la proporcionalitat d'acord amb el creixement de les mateixes economies. D'alguna manera, els cicles polítics democràtics de quatre anys ens han dut de forma subtil a l'infantilisme del creixement de despesa perpetu que ens ha portat fins al dia d'avui.

El conflicte entre ingressos i despeses no té una solució fàcil en origen, al venir impulsat per

les anteriors dinàmiques, dependents de múltiples factors difícilment dins el nostre control i d'abast regional, però influenciats per un entorn global. Aquesta casuística ens porta només cap a l'única obertura possible, que són les aplicacions creatives basades en casos d'èxit àmpliament provats.

Contextualitzant les solucions creatives; a diferència de principis del segle passat, vivim en un món globalitzat, on no només les persones tenen llibertat de moviment sinó que tenim un mercat de capitals extremadament permeable i desestacionalitzat. Aquest capital circula ràpidament entre regions i sectors a alta velocitat en funció de l'atractiu de les diverses oportunitats i realitats. Això fa que aquest capital es torni més exigent, i obligui tant als teixits empresarials com als ens públics a ser més competitius en la lluita regional i fins i tot global per atreure la inversió estrangera a les seves respectives regions d'interès. Aquesta flexibilitat i permeabilitat, però, pot generar inestabilitat financera, de manera que canvis reguladors que afectin la competitivitat de les inversions en origen o a l'estranger, combinats amb l'alta elasticitat del capital tinguin un impacte directe sobre les corresponents economies.

Independentment del seu origen, el capital a escala global és gestionat per gestors professionalitzats, que tenen l'objectiu de garantir l'eficiència inversora dels recursos d'acord amb uns principis que solen ser generalment comuns i guiats per una gestió activa i alineada. No només enfocats purament en la rendibilitat financera, sinó que també enfocats a determinar bones pràctiques en la governança corporativa o la sostenibilitat.

Aquest joc de principis i bones pràctiques inversores solen venir marcades per la comunitat inversora en l'àmbit internacional, l'opinió pú-

blica i organitzacions supranacionals, d'acord amb les agendes públiques que marquen els acords comuns. Alguns exemples d'aquests principis i bones pràctiques podrien ser per exemple l'aproximació a la sostenibilitat, en un grau o un altre, les energies renovables, el reciclatge o la igualtat.

El sector públic és bàsic per acompanyar al capital privat a l'hora de marcar i definir les línies d'actuació o tendències comunes que delimiten el terreny de joc. Aquest terreny de joc, és el terreny de joc que estableix les normes i els límits del bé comú en favor de tota la societat. Ara, si aquest terreny de joc no és transparent, canvia amb massa freqüència, no està equilibrat, senzillament no és competitiu, o és massa restrictiu, es corre, per altra banda, el risc que la flexibilitat i permeabilitat portin el capital a altres destins més atractius.

Per aquest motiu una de les grans solucions plantejables en aquest entorn seria el PPP, la col·laboració publicoprivada. La col·laboració publicoprivada, en un entorn regulador just, estable i transparent, fa que tant el públic com el privat puguin compartir riscos i costos, garantint el finançament per a projectes estratègics a llarg termini, desestacionalitzant l'efecte de la política, les prioritats del moment i balls del pressupost públic cap al món privat. La col·laboració publicoprivada és molt vàlida tant per a projectes d'infraestructures comunes, projectes d'innovació tecnològica o per exemple educatius, cobrint tot l'espectre que a priori podria finançar el sector públic sense la necessitat del sector privat. Aquesta conjunció entre el públic i el privat per defecte, sempre que el terreny de joc sigui coherent, porta a una major eficiència en l'assignació de recursos, per la necessitat i capacitat del privat a la consecució de resultats, juntament amb una menor rigidesa en les estructures d'execució i unes millors escales

retributives lligades a la consecució de l'objectiu comú.

Tot això, com ja hauríem anticipat anteriorment, és impossible sense un marc de condicions sòlid basat en; marcs regulatius clars que protegeixin tant el capital privat com l'interès públic general, marc de transparència que garanteixi les assignacions i tots els escenaris per altra vegada protegir els interessos d'ambdues parts, una component d'innovació financera que sigui prou creativa per barrejar el capital tant públic com privat amb in comptables combinacions en funció de la necessitat i finalment la creació i sosteniment d'un marc mental, basat en l'important pilar de l'educació que reforci aquest camp tant al món públic com i privat, així com preparant als professionals per al sosteniment futur del model.

Arran de l'últim punt, l'educació, és de vital importància treballar de forma conjunta en un marc compartit de valors que incentivin l'economia productiva però a la vegada la consciència social. Aquest equilibri és bàsic per a una correcta atracció del capital a l'hora de finançar el projectes, a la vegada que no perdem de vista el nostre preuat model de societat, fent-nos tots guardians del nostre model social, ja sigui des del cantó privat com el públic. Sense l'equilibri anterior, la col·laboració publicoprivada estaria condemnada al fracàs. Els gestors privats, de la mateixa manera que els gestors públics, tenen la mateixa i igual responsabilitat de trobar-se per respectar l'equilibri social i el model de societat. Però correspon al sector públic, un esforç major a l'hora de definir el model educatiu i de formació que a poc a poc serveixi de guia per al sector privat, sense caure en l'error de l'excés per falta de coneixement o exposició al sector o a la gestió privada.

Ara com ara, des del sector privat, la clara per-

cepció és que el sector públic ha agafat una dimensió difícilment gestionable des de l'eficiència privada; amb un marc regulador extremadament complex que limita l'execució pública. Els cossos de personal estan clarament desincentivats pel seu entorn regulador a la productivitat del sector privat i amb clares dificultats per entendre-s'hi, no per manca d'interès, sinó per falta d'exposició i experiència. Alhora, els lideratges del sector públic, a diferència de tot el conjunt de l'execució, estan mal pagats, el que fa que es desincentivi el salt d'individus del sector privat, això sí, deixant de banda les rigideses del sistema a l'hora de permetre reformes rellevants, tenint en compte que l'anterior tingués fàcil solució.

Amb aquesta reflexió concloure que la col·laboració publicoprivada és bàsica per a l'èxit de les economies occidentals al segle XXI per la necessitat de capital privat i l'eficiència que això comporta, però el gran repte rau en la gran dimensió del sector públic i les seves estructures.

Com hem comentat anteriorment, aquestes estructures en si mateixes tenen poc marge de canvi, ja que el seu capital humà és difícil que estigui en la disposició correcta pel seu perfil professional, representats pel llegat que els precedeix. Aquests canvis tan necessaris, que necessita l'ens públic per afavorir la permeabilitat del privat i l'eficiència entenen-los com a traumàtics, són necessaris de cara a tenir una Europa competitiva, eficient i alineada amb els reptes de model productiu que té en el futur pròxim, i alhora mantenir un model social equilibrat consistent amb el llegat dels últims cent anys.